

Методологія наукових досліджень

У підручнику висвітлені теоретичні засади методології науково-дослідної діяльності, етапи, напрями наукової творчості та логіки наукових досліджень, а також розглянуті конкретні практичні аспекти оприлюднення результатів наукових досліджень, рекомендації щодо виконання окремих видів наукових, зокрема дисертаційних, робіт.

Окремий розділ підручника присвячений соціокультурним та світоглядно-філософським вимірам, ключовим концепціям розуміння її сутності.

Видання розраховане на науковців, здобувачів наукового ступеня, магістрів, викладачів, експертів, студентів та всіх, хто займається науковими дослідженнями.

ЗМІСТ

Передмова	6
-----------------	---

Розділ 1

ФІЛОСОФСЬКІ АСПЕКТИ НАУКИ

Тема 1. Наука як соціокультурний феномен.....	9
1.1. Передісторія та основні етапи розвитку науки	9
1.2. Поняття та сутність науки	26
1.3. Проблема знання у філософії й науці.....	30
1.4. Культурно-діяльнісний вимір науки.....	37
1.5. Свобода наукового пізнання і соціальна відповідальність вченого	60
Література	63
Тема 2. Класичні концепції розуміння й аналізу науки.....	64
2.1. Карл Поппер і проблема демаркації знання	64
2.2. Концепція наукових революцій Томаса Куна	70
2.3. Концепція особистісного знання Майкла Полані	78
2.4. Методологія науково-дослідницьких програм Імре Лакатоса	85
2.5. Епістемологічний анархізм Пола Фейєрабенда	91
Література	95
Тема 3. Посткласичні образи науки.....	96
3.1. Діалектика традицій і новацій у генезі науки.....	96
3.2. Сучасні методологічні новації в науковому пізнанні	106
3.3. Постмодерна епістемологія науки	116
Література	122

Розділ 2

ОСНОВИ ГНОСЕОЛОГІЇ ТА МЕТОДОЛОГІЇ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тема 4. Багаторівневість та системність сучасної наукової методології.....	124
4.1. Рівні наукового пізнання, їх взаємозв'язок.....	124

4.2. Система методів наукового пізнання.....	131
4.3. Світоглядно-наукові методи філософського рівня.....	134
Література.....	152
Тема 5. Загальнонаукові та спеціальні методи дослідження	154
5.1. Емпіричні методи.....	154
5.2. Загальнологічні методи і прийоми	160
5.3. Евристичні методи наукового пізнання	173
5.4. Спеціальні методи наукових досліджень.....	178
Література.....	182
Тема 6. Міждисциплінарні підходи та методи наукових досліджень	184
6.1. Класичні методологічні підходи у наукових дослідженнях.....	184
6.2. Особливості неklasичних (сучасних) методологічних підходів	194
Література.....	205
Тема 7. Сутність та логіка процесу наукового дослідження	208
7.1. Наукове дослідження: сутність та загальні вимоги	208
7.2. Логіка наукового дослідження	213
Література.....	234

Розділ 3

ПРАКСЕОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

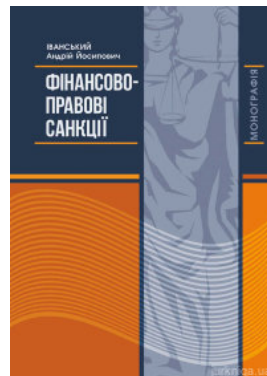
Тема 8. Оприлюднення результатів наукових досліджень. Наукові публікації	236
8.1. Наукові публікації: поняття, різновиди, основні вимоги	236
8.2. Наукометричні бази даних та показники цитованості науковця	249
Література.....	255
Тема 9. Науковий текст: різновиди, специфіка та основні вимоги до підготовки	257
9.1. Специфіка і структура наукового тексту.....	257
9.2. Мова і стилістика наукового тексту.....	266
Література.....	276

Тема 10. Основи документознавства й інформаційного забезпечення наукових досліджень	277
10.1. Документальні джерела інформації. Різновиди документів	277
10.2. Інформаційне забезпечення підготовки й написання дисертації. Інформаційно-пошукові ресурси мережі Інтернет	292
Література	302
Тема 11. Підготовка, оформлення та захист результатів дисертаційних досліджень	304
11.1. Підготовка докторів філософії та докторів наук в Україні	304
11.2. Узагальнені вимоги до організації підготовки та захисту дисертації на здобуття наукового ступеня	317
11.3. Нормативні вимоги до змісту й оформлення основних структурних елементів дисертації	331
11.4. Організаційно-процесуальні новації атестації докторів філософії в Україні	341
Література	358
Список рекомендованих джерел	360

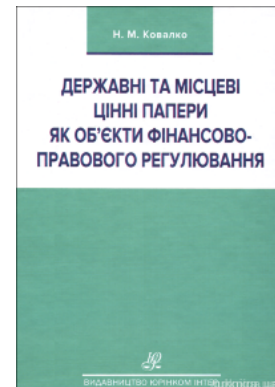
Книги, які можуть вас зацікавити

Конституція України

Фінансово-правові
санкції

Державні та місцеві
цінні папери як об'єкти
фінансово-правового
регулювання

[Перейти на сайт](#) →